

Strategirapport för Georgien 2010

1. INLEDNING

Utvecklingssamarbetet styrs av samarbetsstrategin för Georgien 2010 - 2013. Det övergripande målet för det svenska utvecklingssamarbetet med Georgien är att landet utvecklas mot en demokratisk och ansvarstagande stat som närmar sig EU. Utvecklingssamarbetet är inriktat på följande områden: demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet; miljö; och marknadsutveckling.

2. FINANSIELL ÖVERSIKT

Landallokeringen till Georgien under 2010 uppgår till 120 MSEK. Den 31 augusti 2010 har totalt 33 MSEK utbetalats. Detta motsvarar 28% av anslaget för 2010.

	Delegerade medel 2010(MSEK)	Utbetalda medel jan-aug (MSEK)	Prognos jan-dec (MSEK)
Demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet		22	78
Miljö		2	14
Marknadsutveckling		0	3
Främja hållbar ekonomisk utveckling inom lantbruket (från strategin för 2006-2009)		9	25
Grand Total		120	33

Huvuddelen av utbetalningarna kommer att ske under andra halvan av året. Marknadsutvecklingssektorn och delar av miljösektorn är nya områden sedan januari 2010. Förberedelser pågår för att etablera nya aktiviteter inom dessa sektorer. Sida räknar med att merparten av landallokeringen kommer att betalas ut, men prognosen innehåller stora osäkerheter.

3. RESULTAT

3.1 Sektor 1: Demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet

Antal insatser: 16 (aktiva). Under perioden januari - augusti 2010 har två avtal avslutats samtidigt som tre nya avtal har undertecknats.

3.1.1 Resultat på insatsnivå

Insats 1: Democratic Governance Programme in Georgia

Övergripande mål: Stärkt effektivitet och ansvarstagande för regeringen på nationell, regional och lokal nivå.

Avtalat belopp (MSEK)	Avtals period	Utbetalade medel hitills (MSEK)	Samarbetspartner	Samarbetsform	Svensk andel av totalt stöd (%)
29.1	200701-201006	29.1	UNDP	Projektstöd	100 %

Resultat:

Programmet slutfördes under våren 2010. Enligt en tidigare oberoende utvärderingen har programmet varit "framgångsrikt i sin övergripande uppgift att stödja parlamentet att bli mer professionellt och effektivt"¹. Bl.a. bidrog programmet till följande resultat²:

- Med stöd av programmet inrättades inom parlamentet ett jämställdhetsråd. Jämställdhetslagen antogs av parlamentet under våren 2010. Rådets engagemang har varit avgörande i att så skedde.
- Ett antal lagar rörande lokalt självstyre har justerats så att de nu till stor del överensstämmer med Europarådets normer.
- I Kvemo Kartli regionen har samtliga sju kommuner i tagit fram kommunala utvecklingsplaner vilka sedan framgångsrikt integrerat prioriteringarna i sina respektive budgetar för 2010. Pilotprojekt har genomförts, vilket lett till en verklig förbättring av kommunal service till medborgarna.
- Kapaciteten hos det nyinrättade ministeriet för regional utveckling har stärkts betydligt genom stöd till uppbyggnad, funktionell analys och utbildning av personal.

Sida bedömer att delar av projektet varit framgångsrikt. Den riktiga reformviljan har saknats vad gäller decentralisering, vilket har påverkat resultaten. Inrättandet av jämställdhetkommittén är dock en viktig framgång. Programmet har även innehållit en komponent för kortare insatser i första hand riktat till stöd för offentliga institutioner. Exempel på myndigheter och institutioner som fått stöd är ministerierna för utbildning, jordbruk och hälsa, Civil Registry Agency. Sida bedömer att dessa kortare insatser har varit effektiva då de fungerat som direkt svar på den

¹ Project evaluation report, Jonathan Murphy (Annex P5)

² Program Final Report (June 2010)

georgiska regeringens begäran om stöd och med relativt små ekonomiska insatser.

Insats 2: Capacity Building and Improved Client Services at National Agency of Public Registry (NAPR) of Georgia

Övergripande mål: NAPR tillhandahåller kostnadseffektiva och tillgängliga tjänster enligt enhetliga teknisk standard och strategiska riktlinjer, tillförlitlig fastighetsinformation och som förvaltas av en administrativt uthållig organisation.

Avtalat belopp (MSEK)	Avtals period	Utbetalade medel hitills (MSEK)	Samarbetspartner	Samarbetsform	Svensk andel av totalt stöd (%)
24.4	200806-201208	9.35	Lantmäteriet/NAPR	Projektstöd	100 %

Resultat:

Detta är den sista avslutande fasen av samarbetet, där fokus ligger på hållbarhet.³

- Från 2009 arbetar NAPR enligt årliga affärsplaner och NAPR har blivit mer kund- och marknadsorienterat.
- NAPR har omorganiserats och antalet regionala kontor minskats från 67 till 53.
- Månadsvisa möten med intressentgrupper där ledningen lyssnar på sina kunder har institutionaliserats.
- En informationsenhet har etablerats.
- Allmänhetens medvetenhet om NAPR:s roll och verksamhet har ökat och antalet egendomsregistreringar har ökat med 11,5%, särskilt i Tbilisi och i de större städerna.

Sida bedömer att projektet är framgångsrikt. Det nära samarbetet mellan det svenska Lantmäteriverket och den georgiska parten fungerar bra. Det finns dock områden där förväntade resultat inte ännu har uppnåtts på grund av oklar ansvarsfördelning mellan olika aktörer, t.ex. upprättandet av fastighetsbeteckningnormer och införandet modeller och standarder för fastighetsvärdering. Under konflikten 2008 blev det även tydligt hur osäker situationen var kring datasäkerhet, både på papper och i digitalt format. Projektet har kunnat bidra till att problemet åtgärdades genom att förbättra data- och informationssäkerheten.

Sida bedömer risken för att målet inte ska uppnås som liten, samtidigt som uppföljningssystem för de olika komponenterna inom projektet är väl

³ Project Report:Semi Annual (January-June 2010), bilaga Result Chart

utvecklat för att hantera ev. problem.

Projektet ligger lite efter tidplanen och kommer behöva förlängas i tid. Utbetalningarna för 2010 kommer bli lägre än planerat.

Insats 3: Durable Solutions – A way forward for IDPs⁴ in Georgia

Övergripande mål: Stödja den georgiska regeringen i dess arbete med genomförande av den nationella strategin för internflyktingar.

Avtalat belopp (MSEK)	Avtals period	Utbetalade medel hitills (MSEK)	Samarbetspartner	Samarbetsform	Svensk andel av totalt stöd (%)
27.8	200810-2012-09	16.8	Danish Refugee Council – DRC	Projektstöd	100 %

Resultat:

DRC har i samarbete med sina partners under rapporteringsperioden uppnått bland annat följande resultat:⁵

- Bidragit till att den nationella handlingsplanen för internflyktingar uppdaterats. (Den uppdaterade handlingsplanen – som stärker regeringens åtaganden samt koordineringsansvar – har antagits under våren.)
- Renovering och privatisering av ett s.k. collective centre, bestående av 25 familjer (100 personer).
- Stöd med byggmaterial till cirka 450 personer för restaurering av privata bostäder eller byggande av nya bostäder.
- Kartläggning av situationen för internflyktingar boende i privata bostäder har genomförts. Denna grupp internflyktingar har hamnat i skymundan och syftet med kartläggningen är att uppmärksamma dessa personers situation och behov.
- Finansiellt stöd i form av s.k. "self reliance grants" och "business grants" till runt 100 familjer (internflyktingar och värdfamiljer).
- 150 ungdomar har genomgått yrkesutbildning. Sex månader efter avslutad utbildning hade nära hälften av dessa ungdomar fått någon form av anställning.
- Lokal sekundering till Ministeriet för Flyktingar och Bostäder för stärkande av dess kapacitet.
- Genom individuell rådgivning har 530 internflyktingar fått stärkt kapacitet hos att tillvarata sina rättigheter.

⁴ IDPs – Internally Displaced Persons

⁵ "Durable Solutions – A way forward for IDPs in Georgia" Danish Refugee Council Interim Report for the Period January-June 2010.

Insatsen löper i det stora hela enligt plan och Sida bedömer att den gett värdefulla resultat för de människor som fått stöd via insatsen samt att stödet till ministeriet bidragit till bättre koordinering. En viss justering av programmets inriktning har genomförts där situationen för internflyktingar boende i privata bostäder getts ökad uppmärksamhet. Då samarbetet med relevanta myndigheter och projektets partners fungerar väl, bedöms riskerna för att projektet inte ska uppnå uppsatta mål som små. Ytterligare 9,3 MSEK ska utbetalas under 2010.

3.1.2 Bedömning av strategimålen inom sektorn God och demokratisk samhällstyrning, mänskliga rättigheter och jämställdhet

Sektormål - Stärkta demokratiska strukturer och system med fokus på mänskliga rättigheter och jämställdhet; Förbättrade förutsättningar för fria och rättvisa val; Bättre levnadssituation för landets internflyktingar.

Att stärka demokratiska strukturer och system inom myndigheter är en långsiktig process som bland annat handlar om att förändra institutioners arbetssätt i grunden. Som utgångspunkt behöver georgiska institutioner utveckla relevanta strategier och handlingsplaner som kan antas efter samråd med befolkningen. Merparten av Sidas georgiska partners har utvecklat sådana planer men mer behöver dock göras för en mer aktiv diskussion av planerna och för att uppnå ett bredare folkligt stöd och engagemang.

En stor utmaning inom sektorn är genomförandet av en verklig decentralisering av makten och att denna accepteras av den bredare allmänheten. Det kräver ett förändrat tänkesätt och detta bedöms ta tid. På jämställdhetsområdet har Sidas insatser varit framgångsrika. I mars antog det georgiska parlamentet en jämställdhetslag vilket får anses vara ett stort framsteg i jämställdhetsarbetet i landet. Lagen behandlar bl.a. kvinnors säkerhet, jämställdhet på arbetsmarknaden och kvinnors ökade deltagande i politiken. UNDP och UNIFEM har med svenskt stöd haft en central roll i framtagandet av denna lagstiftning. Men det finns fortfarande stora utmaningar. Sidas stöd kan förväntas bidra till etablerandet av system och rutiner men vägen till ett mer jämställt samhälle är lång i Georgien. Även mänskliga rättigheter är ett område som ägnas begränsat intresse från regimens sida. Det svenska stödet till det civila samhället genom Eurasia Partnership Foundation och Kvinna till Kvinna (KtK) är en viktig komponent för att stärka demokratiska strukturer på alla nivåer i samhället – både genom stöd till lokala initiativ på kommunal nivå och genom arbete på central policynivå.

Arbetet med att förbättra förutsättningar för fria och demokratiska val har fortgått genom arbete före, under och efter lokalvalen som hölls i maj. Utvecklingen inom området är positiv och Georgien har stigit i graderingen

av valprocesser enligt Freedom House's bedömning de senaste åren.⁶ Sidas samarbetspartner NDI rapporterar om färre felaktigheter i röstlängderna, positiva förändringar i vallagen och framgångsrik utbildning av politiska partier, media och civila samhället. OSSE:s observatörer noterade att kommunalvalen var "ett tydligt framsteg för att uppfylla internationella normer". Samtidigt noterades också att det fanns "betydande brister" som måste åtgärdas framöver. Sidas stöd till NDI löper över parlamentsvalen 2012 och bedömningen är att det uppsatta målet kommer att nås.

Problemen för landets internflyktingar kvarstår och arbetslöshet, boende-frågan och flyktingarnas rättigheter är områden som kräver fortsatt uppmärksamhet. Att lösa dessa problem kräver resurser från staten och internflyktingarnas situation är självfallet också knuten till landets ekonomiska tillväxt. Det svenska stödet bedöms dock tydligt ha bidragit till bättre levnadsvillkor för ett antal internflyktingar och Sverige fortsätter att koordinera sitt stöd med andra givare liksom med den georgiska staten. Då den georgiska staten till stor del koncentrerar sitt stöd inom området till boendefrågor så ska Sverige framöver framför allt stödja insatser inriktade på möjligheter för att stärka internflyktingarnas möjlighet till egen försörjning.

Givarkoordineringen inom sektorn fungerar relativt väl, då antalet givare är begränsat. En ökad andel stöd är nu on-budget genom ett betydande stöd till landets folkbokföringsmyndighet (Civil Registry Agency), som är nationellt implementerat. Andel projektstöd är dock fortsatt stor och bedömningen är att detta kommer vara den dominerade samarbetsformen även framöver.

3.2 Sektor 2: Miljö

Antal insatser: 6 (aktiva)

Under perioden januari - augusti 2010 har inga avtal avslutats, medan ett nytt avtal har undertecknats.

3.2.1 Resultat på insatsnivå

Insats 1: Support to Poti Water Supply Project

Övergripande mål: Säkerställa en tillförlitlig och högkvalitativ vattenförsörjning till befolkningen i staden Poti.

Avtalat belopp (MSEK)	Avtals period	Utbetalade medel hitills (MSEK)	Samarbetspartner	Samarbetsform	Svensk andel av totalt stöd (%)

⁶ Denna bedömning gjordes dock innan valets genomförande.

14.25	200608-201212	14.25	EBRD	Projektstöd	12.2 %
--------------	----------------------	--------------	-------------	--------------------	---------------

Resultat:⁷

- 47 km vattenledning har byggts.
- 30 % av det totala vattenledningsnätet har upprustat.
- Vattenmätare för samtliga hushåll (7500 villor och 500 bostadshus) har installerats.

Den georgiska regeringen har under 2009 beslutat att slå samman flera regionala vattenbolag (utom Tbilisi och Adjara) till ett nationellt bolag. En rad aktiviteter vars syfte var att stärka bolagets finansiella och institutionella hållbarhet har därför inte kunnat slutföras. På grund av de omfattande institutionella förändringarna har det inte varit möjligt att följa upp uppsatta mål för förbättrad institutionell och finansiell kapacitet. Vattenförsörjningen till befolkningen har dock förbättrats och befolkningen i Poti har tillgång till vatten enligt en speciell tidtabell. De övergripande resultaten vad gäller själva investeringen bedömer Sida som tillfredsställande. De institutionella komponenterna kommer inte genomföras men EBRD har påbörjat ett stöd till det nya bolaget och ADB stödjer den georgiska reglermyndigheten med att utforma tariffer för vattenkonsumtion. Dessa stöd är viktiga men Sida bedömer att det i dagsläget inte går att bedöma om omorganisationen av vattenbolagen blir långsiktigt hållbar. Det övergripande målet: att säkerställa en tillförlitlig och högkvalitativ vattenförsörjning bedöms därför bara vara delvis uppnått.

Samarbetet med EBRD sker via en trust fund och utbetalningar har därför hittills skett enligt plan.

Insats 2: Support to Kutaisi Water Supply Project

Övergripande mål: Säkerställa en tillförlitlig, högkvalitativ vattenförsörjning till befolkningen i staden Kutaisi

Avtalat belopp (MSEK)	Avtals period	Utbetalade medel hitills (MSEK)	Samarbetspartner	Samarbetsform	Svensk andel av totalt stöd (%)
26.6	200608-201212	26.6	EBRD	Investment grant	23.5 %

Resultat:⁸

- Upprustning av borrhål och centrala vattenpumpar för distribution av vatten ut till vattenledningssystemet har genomförts
- Upprustning av vattendammar och tillhörande pumpar pågår.

⁷ EBRD Monitoring report 2010 Poti & Kutaisi

⁸ EBRD Monitoring report 2010 Poti & Kutaisi

- Leverans och installation av vattenmätare pågår.

Upprustning av delar av avloppsnätet har inte skett. Medlen för dessa insatser har istället flyttats till rehabilitering av vattenledningsnätet. Finansiell och verksamhetsmässig omstrukturering av Kutaisis gamla vattenbolag, som nu en del av det nationella bolaget har inte genomförts. Liksom för Poti har inte heller policykomponenter för tariffer och tjänster genomförts. Insatsen i Kutaisi har blivit försenad, bland annat på grund av felaktiga ritningar av befintligt vattenledningsnät. Trots förseningen bedömer Sida att insatsen på sikt kommer att leda till bättre vattenförsörjning och ser inga risker med investeringskomponenten trots förseningen. De institutionella komponenterna kommer dock inte kunna genomföras då det lokala bolaget inte längre existerar. Se även ovanstående insats.

Samarbetet med EBRD sker via trust funds och utbetalningar har därför hittills skett enligt plan.

Insats 3: Improving access to Water, Sanitation and Hygiene for IDPs in Georgia

Övergripande mål: Internflyktingar (IDP) som bor i nya bosättningar och s.k. "collective centres" har tillgång till rent vatten och sanitära anläggningar, inbegripet förbättrad tillgång till grundläggande reparationservice för vatten- och sanitetssystem.

Avtalat belopp (MSEK)	Avtals period	Utbetalade medel hitills (MSEK)	Samarbetspartner	Samarbetsform	Svensk andel av totalt stöd (%)
21	200908-201112	18.9	UNICEF	Projektstöd	100 %

Resultat:⁹

- I enlighet med målet har drygt 19 000 IDP-hushåll har fått förbättrad levnadsstandard genom nybyggda eller rehabiliterade vattenförsörjnings- och avloppssystem i nya IDP-bosättningar eller s.k. collective centres.
- Samma antal har fått hygienpaket eller kuponger för hygienartiklar samt utbildning i personlig hygien samt underhåll av infrastruktur och miljöskydd.

Sida bedömer att projektet varit framgångsrikt även om återuppbyggnad av infrastruktur och byggnation tagit längre tid än planerat. Projektets genomförandepartner förklarar förseningarna med att upphandling av

⁹ WASH-update August 2010

bygg- och anläggningsarbeten tog längre tid än beräknat. Hittills har inga utbrott av vattenburna infektionssjukdomar rapporterats, något som är vanligt förekommande under sommarmånaderna.

Utbetalningar har skett enligt plan.

3.2.2 Bedömning av strategimålen inom sektorn Miljö

Sektormål: Förbättrad vattenförsörjning samt avlopps- och avfallshantering i valda urbana områden; Stärkt kapacitet hos relevanta institutioner på central och lokal nivå för att reglera och planera vatten- och avfallshantering på ett effektivt och hållbart sätt.

Sida är inte odelat positiv till den genomförda omorganisationen i vattensektorn vilken inneburit att ett centralt statligt ägt bolag bildats. EBRDs och ADBs kapacitetsstöd har ännu inte givit resultat och det är oklart vilken roll Sverige kan och bör spela i sektorn framgent. Sidas investeringsstöd har resulterat i förbättrad vattenförsörjning till befolkningen i Poti och förväntas i slutet av 2010 också ge befolkningen i Kutaisi förbättrad vattenförsörjning liksom till 19 000 IDP-familjer i flyktingförläggningar.

En reform inom avfallshantering inleddes 2010. Sida har en aktiv dialog med ministeriet för miljöskydd och naturresurser i Georgien om förbättring av system för avfallshantering och kapacitetsuppbyggnad på institutionell nivå. Ett NGO samarbete har inletts inom området som initialt visar på mycket positiva resultat. Sida har genom EBRD under 2010 påbörjat ett stöd till byggandet av en deponi i Adjara regionen enligt EU-normer och genom ledande miljöorganisationer ges stöd till att öka allmänhetens medvetenhet och kunskap om moderna metoder för avfallshantering i hela landet. Det är ännu för tidigt att bedöma resultaten i sektorn men ser i dagsläget heller inga direkta risker för att resultaten inte kommer att nås.

Sidas arbete inom sektorn är i ett uppbyggnadsskede och det finns osäkerhet kring framtida engagemang inom vattensektorn.

Givarsamordningen inom sektorn fungerar, men kan förbättras. I och med att miljö/hållbar samhällsbyggnad nu är en egen sektor i strategin kommer även Sverige att kunna ta en tydligare roll i detta arbete.

3.3 Sektor 3: Marknadsutveckling

Antal insatser: 1 (planeringsinsats)

3.3.1 Result på insatsnivå

Insats 1:

Övergripande mål: Etablerande av ett institutionellt samarbete inom konkurrensområdet

Avtalat belopp (MSEK)	Avtals period	Utbetalade medel hitills (MSEK)	Samarbetspartner	Samarbetsform	Svensk andel av totalt stöd (%)
0.27	201006-201012	0	Konkurrensverket	Projektstöd	100 %

Insatsen har nyligen påbörjats och inga resultat finns att rapportera.

3.3.2 Bedömning av resultaten inom sektorn marknadsutveckling

Sektormål: Georgien sluter ett brett och ambitiöst frihandelsavtal med EU; Georgien har kapacitet att genomföra en anpassning till EU:s handelsrelaterade regelverk inom minst ett område.

EU har identifierat nyckelområden inom vilka Georgien måste anpassa sina regelverk och ta fram planer för hur det ska genomföras. Det finns ett antal områden som behöver reformeras bland annat SPS, (sanitära och fytosanitära åtgärder). Sverige har via det stora mejeriprojektet ställt en konsult till förfogande som bidrar till att ta fram en strategi för SPS. På konkurrensområdet verkar samarbetet mellan Konkurrensverket och den Georgiska parten, Agency for Free Trade and Competition utvecklas bra och ett mer omfattande samarbete beräknas starta i början av 2011. Kontakter har också tagits inom statistikområdet mellan georgiska GeoStat och svenska Statistiska Centralbyrån för ett samarbete som ev. även kan omfatta handelsstatistik.

Insatserna befinner sig i ett uppbyggnadsskede och det svenska stödet är delvis avhängigt av EU:s CIB stöd som beräknas bli klart under hösten 2010. Sida ser i dagsläget inga risker utan bedömer att Sverige i rimlig grad kommer kunna bidra till att Georgien, om den politiska viljan finns, sluter att frihandelsavtal med EU. Samordningen inom sektorn fungerar relativt bra. Georgien är tydlig i sin prioritering och samordning av insatserna och har än så länge hanterat osäkerheterna inför CIB väl. Oklart dock på vilket sätt övriga MS utan egen finansiering förväntas komma in. Koordinering mellan bilaterala och twinning insatser kommer att bli viktig.

4 BISTÅNDEEFFEKTIVITET

Biståndseffektivitetsmål / processmål i strategin är:

- Förstärkt georgiskt ägarskap
- Ökad användning av Georgiens egna system

- Givarharmonisering i linje med Parisdeklarationen om biståndseffektivitet och handlingsplanen från Accra

Möjligheten till programbaserade ansatser har varit mycket begränsad på grund av bristen på långsiktiga strategier på sektornivå och en relativ svag koordinering mellan givarna. Ägarskap och engagemang hos regeringen har varit svagt men under året som gått har regeringen tagit initiativ till samtal och diskussioner med givarna kring givarkoordinering. Som exempel på detta kan nämnas regeringens arbete med att sätta agendan för det stöd man behöver för att förbereda myndigheter och institutioner för ett fördjupat frihandelsavtal. Det finns ett stort ägarskap på projektnivå, men initiativ för att öka ägarskapet på en övergripande nivå är dock mer osynligt.

Exempel på användning av Georgiens egna system är ett flerårigt stöd som Sida under våren 2010 avtalade om till Civil Registry Agency under Ministry of Justice. Stödet kanaliseras via Georgiens centralkonto och CRA hanterar självständigt medel och genomför aktiviteter.

EU-delegationen har tillsammans Sverige och övriga medlemstater under året fortsatt arbetet som påbörjades under 2009 med att förbättra koordinering och samarbete mellan givarna. Ett flertal sektor- och ämnesspecifika arbetsgrupper har bildats som ett resultat av detta. Försök görs också att engagera berörda ministerier i dessa arbetsgrupper och i vissa fall har det fungerat bra. En matris över biståndet till Georgien från samtliga givare har på EU-delegationens initiativ tagits fram. Sverige håller en nära dialog med nya medlemsländer och har tillsammans med Estland kunnat bidra till utarbetandet av den nationella SPS-strategin. De nya medlemsländernas begränsade finansiella resurser är dock fortsatt ett problem.

FN spelar en viktig roll i biståndet till Abkhasien och Sydossetien när det gäller genomförande av insatser och givarkoordineringen samt som länk mellan regeringen och de facto-myndigheterna. Bedömningen är fortsatt att Georgiens intresse för bred sektorskoordinering är begränsad.

5 TRE TEMATISKA PRIORITERINGAR OCH DE TVÅ PERSPEKTIVEN

De två perspektiven för svenskt utvecklingssamarbete är en viktig utgångspunkt för det svenska stödet till Georgien. Inom en stor del av stödet till demokratisektorn finns ett tydligt rättighets- och fattigdomsperspektiv där den primära målgruppen utgörs av de mest utsatta människorna och där insatser bidrar till att stärka dessa människors ställning i samhället. Som exempel på detta kan nämnas stödet till internflyktingar (DRC, UNICEF), det civila samhället (Eurasia, KtK), samt arbetet med att utveckla och stärka förtroendet för det georgiska valsystemet (NDI). Perspektiven är tillika viktiga i insatser av mer institutionsbyggande karaktär, som decentraliseringsstöd (UNDP) och

PFM-stöd (WB), där ökad transparens och deltagande är av stor vikt. Inom delar av reformprogrammet är dock fattigdomsperspektivet svårare att direkt applicera, mot bakgrund av det övergripande målet kring EU närmande. Prioriteringen av insatserna tar sin utgångspunkt i relevansen för landets EU närmande snarare än de fattigas perspektiv. EU närmandet och en medföljande ekonomisk utveckling förväntas dock på sikt leda till fattigdomsminskning även om den direkta kopplingen inte alltid kan härledas inom varje enskild insats.

Regeringens tre tematiska prioriteringar för det svenska utvecklingssamarbetet genomsyrar samarbetsstrategin för Georgien och återspeglas tydligt i valet av sektorer. Insatser inom den största sektorn – demokratisk samhällsstyrning och mänskliga rättigheter – har i första hand inriktats på institutionsbyggande, stöd till internflyktingar, ökat politiskt deltagandet, samt stöd till civila samhället. Lokalvalen som hölls i våras är ett tecken på att den demokratiska utvecklingen går i rätt riktning. Det civila samhället är dock fortsatt relativt svagt och MR-organisationer arbetar i motvind. Sida kommer att utforska möjligheterna till ytterligare stöd till MR-aktörer i landet. Sverige är en av få givare som driver jämställdhetsfrågor i Georgien. Stödet till UNIFEM och Kvinna till Kvinna rör först och främst kvinnors rättigheter och deltagande samt arbete mot våld i hemmet. Sida arbetar också aktivt med att integrera jämställdhetsfrågor i det svenska stödet generellt. Mycket har uppnåtts genom det svenska stödet, men fortsatt arbete krävs för att åstadkomma attitydförändringar hos såväl maktinnehavare som befolkningen i stort.

Inom området miljö är Sverige aktivt inom vatten och sanitet genom stödet till säkrare vattenförsörjning i städerna Poti och Kutaisi och till avfallshantering genom EBRD. Sverige har även inlett ett bredare samarbete med civila samhället inom miljöområdet som förväntas leda till en större medvetenhet om miljöfrågornas betydelse landet i stort.

6 DEN KONTEXTUELLA RAMEN

Den väpnade konflikten med Ryssland i augusti 2008, den globala finansiella krisen och den inhemska politiska situationen under 2008-2009 har påverkat den georgiska regeringens möjligheter att planera strategiskt på längre sikt. Under 2010 och framför allt efter de lokala valen våren 2010 har situationen dock stabiliserats och en ekonomisk återhämtning pågår i landet.

Georgiska regeringens strävan att underteckna ett frihandelsavtal och närmare band med EU har betytt att klimatet för och viljan till närmare samarbete med Sverige och andra EU-givare har blivit gynnsammare. Om 2009 var ett år av positionering och förhandling så ser vi nu en större acceptans för de reformer som EU-närmandet innebär.

Ett orosmoment är avsaknaden av samarbete mellan georgiska regeringen och de facto-myndigheterna i Abkhasien och Sydossetien. Pågående förberedelser hos georgiska regeringen att reglera, påverka och kontrollera givarstödet till dessa områden kommer sannolikt att försvåra för Sverige och andra givare att genomföra projekt inom dessa områden och göra den redan svåra situationen för en del av befolkningen än värre.

7 SLUTSATSER

Genomförandet av strategin pågår i princip planenligt. I två av de tre sektorerna pågår ännu förberedelser för påbörjandet av insatser som troligen inte kommer igång förrän efter 2010.

I den nya strategin 2010-2013 är sektorn för marknadsutvecklingen ett nytt samarbetsområde och miljösektorn har en bredare omfattning än tidigare. Sektorn demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet har mer eller mindre samma omfattning som tidigare och innehåller pågående och planerade insatser som väl svarar upp mot strategins målsättningar.

Inom sektorn för marknadsutveckling pågår ansträngningar för att starta ett samarbete som kommer att stödja undertecknandet av ett frihandelsavtal mellan Georgien och EU. Som nämnts ovan pågår förhandlingar med ett antal myndigheter om framtida samarbete. Dessa samtal kommer ev att leda till förslag på långsiktiga Sida finansierade projekt som kommer att inledas i slutet av 2010 eller början av 2011. De svenska myndigheternas kapacitet har dock visat sig begränsad och Sida har haft svårt att få respons inom SPS området.

Inom miljösektorn har strategin förutom målet om förbättrad vattenförsörjning och avlopps- och avfallssystem också målet att "stärka kapaciteten på relevanta institutioner på central och lokal nivå för att reglera och planera vatten och avfallshantering på ett effektivt och hållbart sätt". Sida har ett nära samarbete med miljöministeriet i syfte att bedöma möjliga samarbetsområden. Bedömningen är att ett bredare samarbete kommer inledas under 2011.

Sidas stöd till förbättrad vattenförsörjning är främst kanaliserat genom EBRD. Omstruktureringen av vattenbolaget har bland annat inneburit att EBRD för närvarande inte planerar ytterligare samarbeten inom vattensektorn. Sverige kan därför komma att behöva reformera målet inom sektorn.